

Gebiedsproces Toekomstbestendig Watersysteem Noordelijk Flevoland

gemeente
NOORDOOSTPOLDER

Datum: 26-05-2025
Door: Jehannes de Leeuw

gemeente
NOORDOOSTPOLDER

Inhoud

1. Probleemstelling
2. Wat ging vooraf?
3. Ontstaan van het Gebiedsproces
4. Drinkwater schaarste
5. Waar komt ons drinkwater vandaan?
6. Vitens hanteert een toetsingskader
7. Waterbesparing
8. Uitbreiding afvalwaterketen is begrensd
9. Planning

Probleemstelling

Ambities bij gemeente Urk en Noordoostpolder

Probleemstelling

Urk

Ontwikkeling Port of Urk stagneert, omdat Vitens **niet kan voldoen** aan de drinkwatervraag voor **grootzakelijke drinkwateraansluitingen** > 4 m³ uur;
Ontwikkelen in de Zeeheldenwijk in periode 2022-2032: 1.600 woningen

Noordoostpolder

Richting 2050 verdere groei naar 60.000 inwoners door het bouwen van 3.300 woningen
Bij aanleg Lelylijn woningbouw opplussen met 5.000 woningen
Doorgroei werklocaties

Voorgeschiedenis voorafgaand aan het gebiedsproces

Vóór 2023

Werkgroep “Water op Urk”

Onderzoek visverwerkende industrie naar
circulair water/waterbesparing/afvalwater

2023 en verder

Ontwikkeling vestiging op Port of Urk
stagneert

Overleg provincie Flevoland + gemeente
Urk

Stuurgroep Urk, RWS, VVU, provincie en
later sluit gemeente Noordoostpolder aan

Conclusie ook Vitens en Waterschap
Zuiderland moeten zich aansluiten bij het
gebiedsproces door het opstellen en
uitvoeren van een Plan van Aanpak

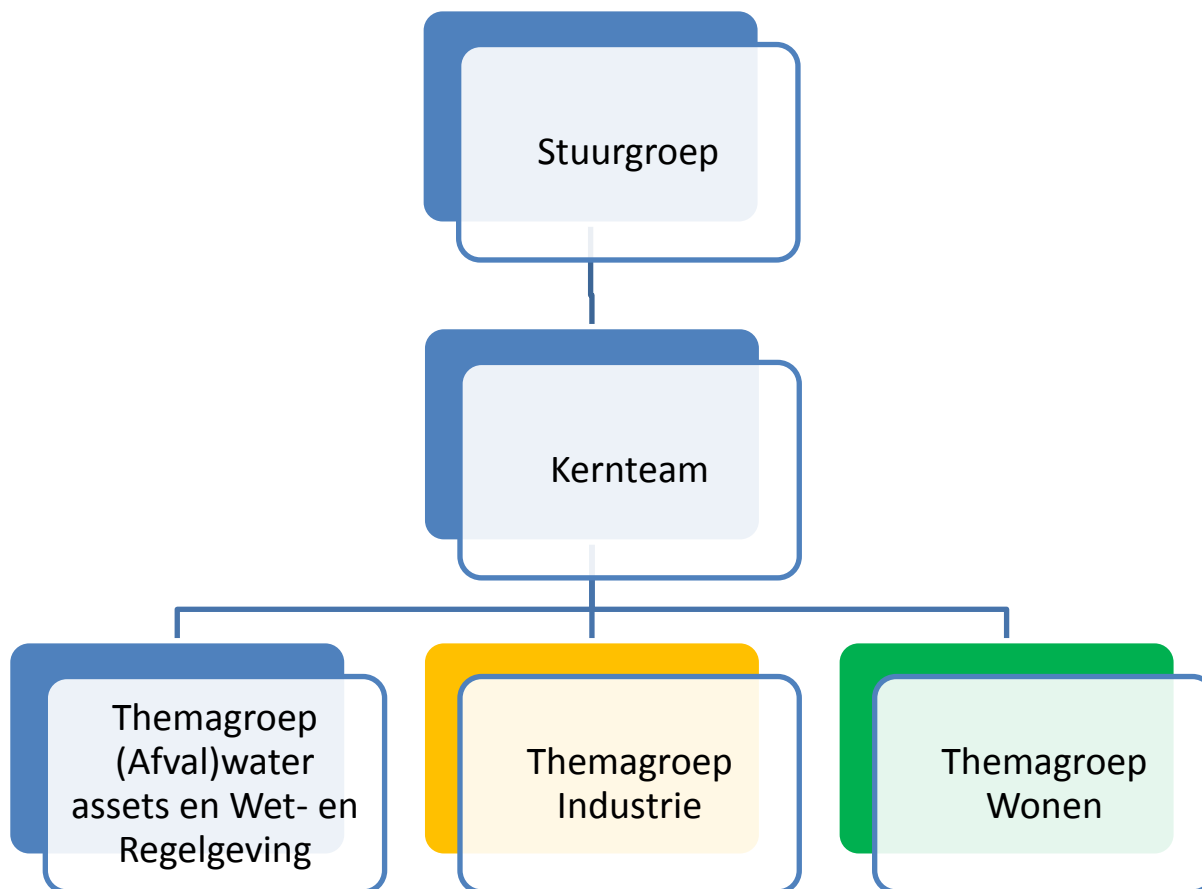
Structurele organisatie van het Gebiedsproces

gemeente
NOORDOOSTPOLDER

Doel: Samen werken aan een toekomstbestendig watersysteem
in Noordelijk Flevoland.

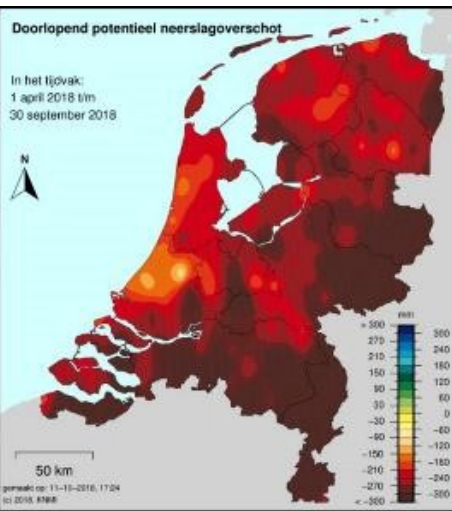
Water vormt geen belemmering voor woningbouw en economische ontwikkeling

Genoeg drinkwater niet meer altijd en overal vanzelfsprekend

gemeente
NOORDOOSTPOLDER

deVolkscrant

OPINIE

Opinie: Ons watersysteem is toe aan een grondige verbouwing, vergelijkbaar met de Deltawerken

Door klimaatverandering staat ons steeds vaker extreem weer te wachten. Zowel droge als kletsnate perioden zullen normaal worden. Daar moeten we op anticiperen in ons waterbeleid, stellen G  van den Eertwegh en Gerrit Hiemstra.

G  van den Eertwegh en Gerrit Hiemstra 20 juni 2023, 15:07

rtl
nieuws

Waterbedrijf luidt noodklok: kraanwater in toekomst niet vanzelfsprekend

omroep flevoland

Drinkwatertekort: stop op grote wateraansluiting voor bedrijven in NOP en Urk

Urk • Maandag 25 maart 2024 | 6:00 • 3 min. leestijd

NL

NOS

Nieuws

Sport

Live

Programma's

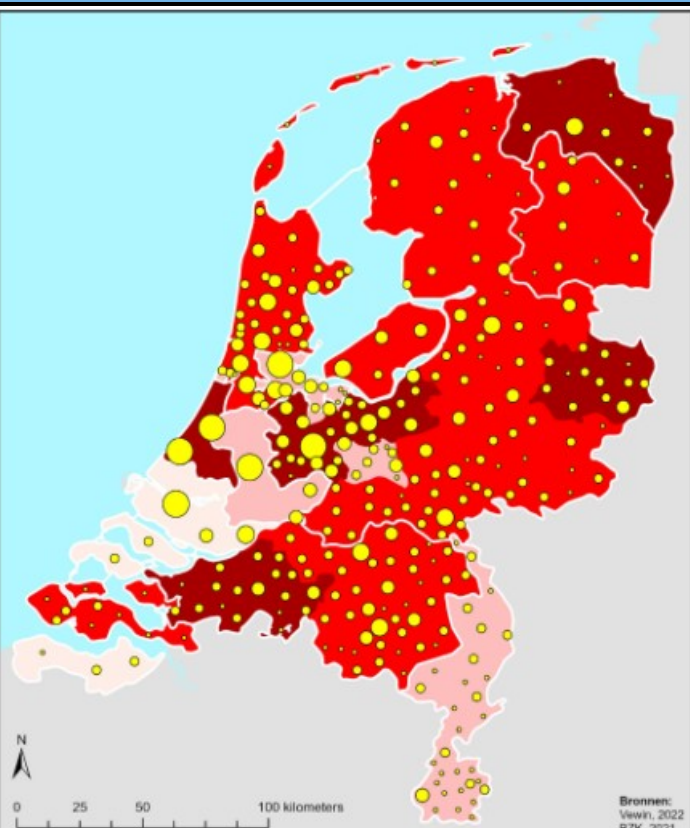
Zoveelste tegenslag voor nieuwbouw, ook drinkwatertekort dreigt: 'Gaaf heel spannend worden'

fd.
het financieel dagblad

Al tientallen bedrijven krijgen geen aansluiting op drinkwater

Waterbedrijf Vitens vreest ook eerste nieuwbouwwijken niet te kunnen leveren

Woningbouwplannen en zekerstellen drinkwatervoorziening

Als actie nu uitblijft, wanneer ontstaan dan problemen met het zekerstellen van de drinkwatervoorziening?

- Per direct
- Voor 2030
- Na 2030
- Nu geen actie nodig

Bouwplannen 2021-2029 per gemeente of regio

- tot 500 woningen
- 500 tot 2.500 woningen
- 2.500 tot 10.000 woningen
- 10.000 tot 25.000 woningen
- meer dan 25.000 woningen

Kaart 3 - 30/03/2021

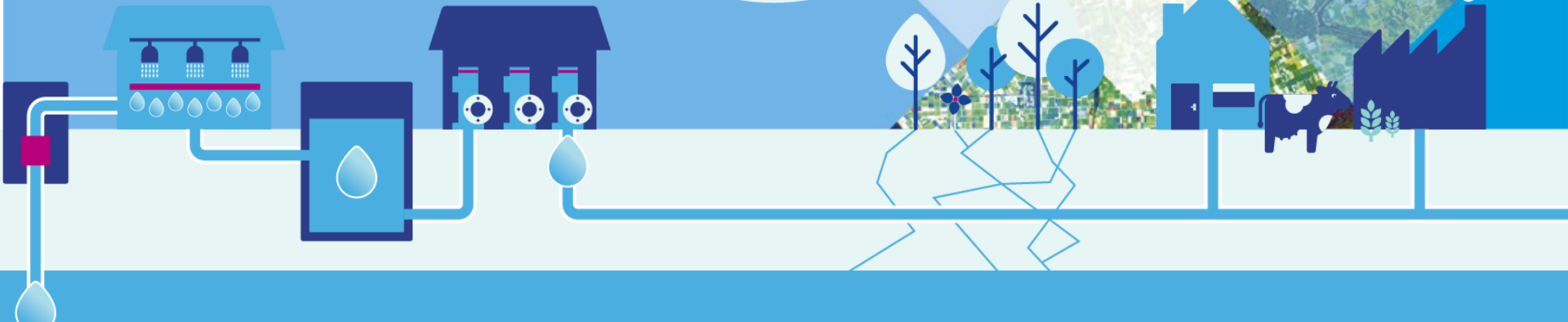
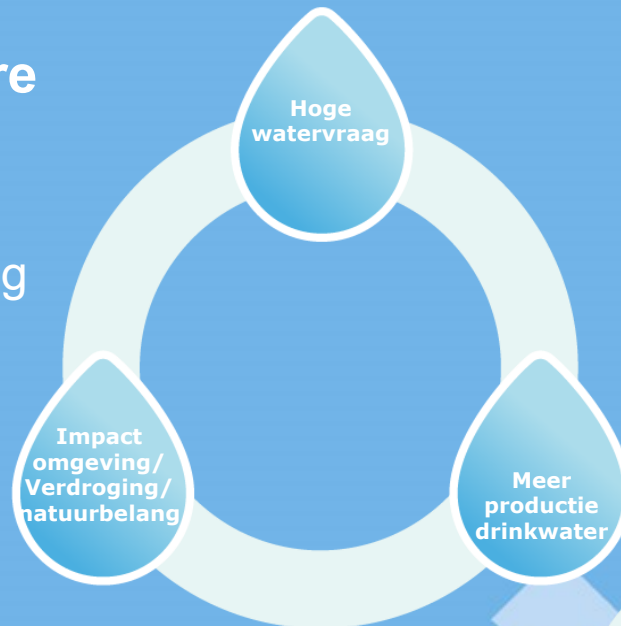
Spanning in het water-ecosysteem

gemeente
NOORDOOSTPOLDER

Door onder andere

- Bevolkingsgroei
- Verontreinigingen
- Klimaatverandering

Informatie = niet nieuw: Brief aan raad Vitens 16 februari 2022

gemeente
NOORDOOSTPOLDER

Inhoud brief:

1. Transitie nodig watersysteem en drinkwaterbeleid;
2. Samenwerken voor waterbewust bouwen;
3. Benutting geothermie en bescherming waterwingebieden
4. Tegengaan grondwatervervuiling

Openbaar

Aan de griffie van de gemeenten en (deel)gemeenten
gemeenteraadsleden in de provincie Flevoland

Directie Vitens
Aan de griffie van de gemeenten en (deel)gemeenten
gemeenteraadsleden in de provincie Flevoland
16 februari 2022
Directie Vitens
Aan de griffie van de gemeenten en (deel)gemeenten
gemeenteraadsleden in de provincie Flevoland

Geachte (aankomende) gemeenteraadsleden,

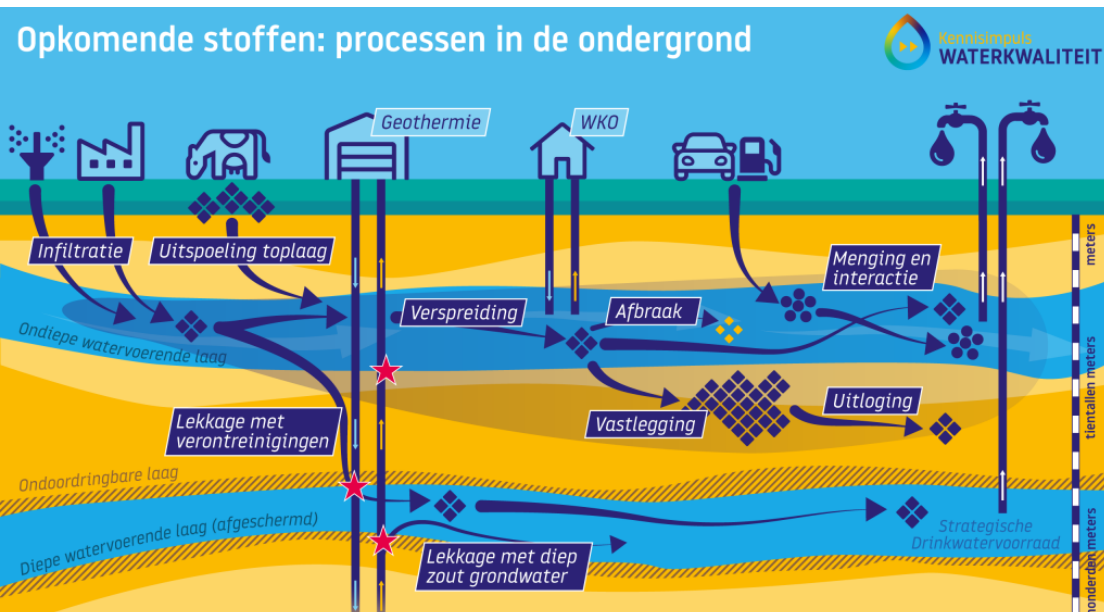
Schoon en voldoende drinkwater ligt in Nederland voorloft, maar dat is het niet. De continuïteit van onze drinkwatervoorziening staat steeds meer onder druk. Er zijn grote uitdagingen van betrekking tot de beschikbaarheid en kwaliteit van drinkwater. Zo staat de beschikbare hoeveelheid drinkwater op de korte termijn onder druk door bevolkingsgroei, droogte door klimaatverandering en toenemend gebruik van water door kassen en door onze economie. Daarbij vergt het steeds meer inspanningen om de kwaliteit van ons drinkwater te garanderen, mede door vervuiling van grond- en oppervlaktewater door restanten van grondwateronttrekkingen, met name (afval)stoffen en medicijnen.

Drinkwatervoorziening onder druk
Door al deze factoren is de drinkwatervoorziening in de afgelopen jaren extra in de knel gekomen. Het is onze taak om het volgende decennium voldoende water te leveren op de manier die het meest duurzaam is, terwijl deze aan veranderingen wordt onderworpen. De drinkwatervoorziening is een geprojecteerd, waarbij de drinkwatervoorziening in de komende jaren zal worden aangepast. De drinkwatervoorziening is een geprojecteerd, waarbij de drinkwatervoorziening in de komende jaren zal worden aangepast. De drinkwatervoorziening is een geprojecteerd, waarbij de drinkwatervoorziening in de komende jaren zal worden aangepast.

Kwaliteitsbeheer voor toekomst
De kwaliteit van ons drinkwater is van belang voor de gezondheid en het milieu. Het is onze taak om de kwaliteit van ons drinkwater te garanderen, mede door vervuiling van grond- en oppervlaktewater door restanten van grondwateronttrekkingen, met name (afval)stoffen en medicijnen.

Verantwoordelijkheid voor toekomst
Vitens staat voor grote uitdagingen als klimaatverandering, een stijgende waterwaarde, verslechtering van de grondwaterkwaliteit en cyber security. Het investeringsplan 2022-2026 is een belangrijk onderdeel van de toekomstige drinkwatervoorziening.

T 080 004 00 00 P 080 004 01 00 WWC Zwolle 050 05 501
www.vitens.nl

Verontreinigingsbronnen voor drinkwater:

- Verontreiniging door bedrijven;
- Bodem- en oppervlaktewaterverontreiniging;
- Overbemesting;
- Indirecte waterverontreiniging;
- Groter aandeel medicijnresten en röntgencontrastmiddelen

Drinkwateraanvoer naar Noordelijk Flevoland

gemeente
NOORDOOSTPOLDER

Drinkwatervraag gebied:
6.0M tot 6.7M m³/j

Opjager Kruine
+1.400.000 m³/j

Productie locatie
Havelterberg

Reservoir Emmeloord

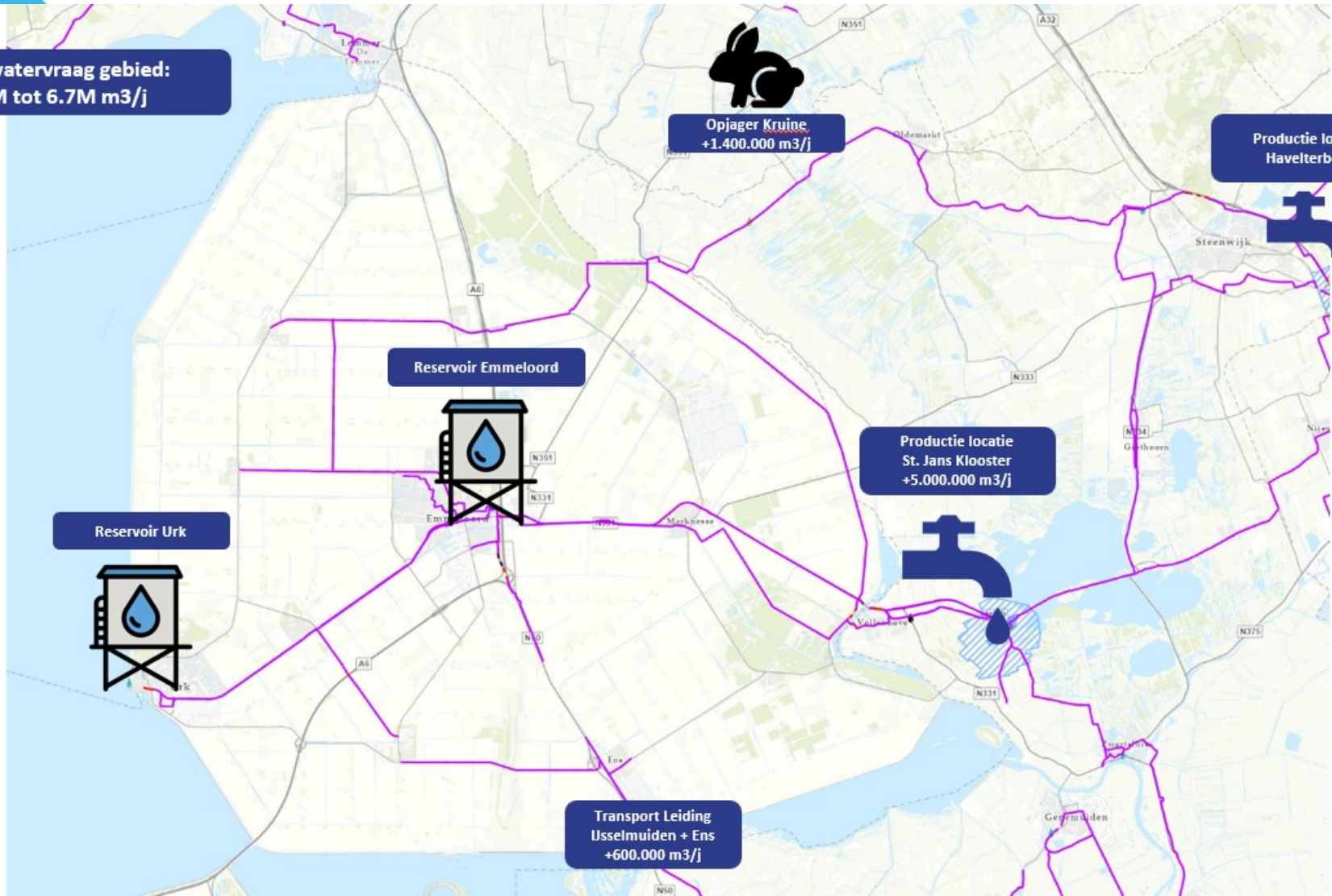
Productie locatie
St. Jans Klooster
+5.000.000 m³/j

Reservoir Urk

Transport Leiding
Usselmuiden + Ens
+600.000 m³/j

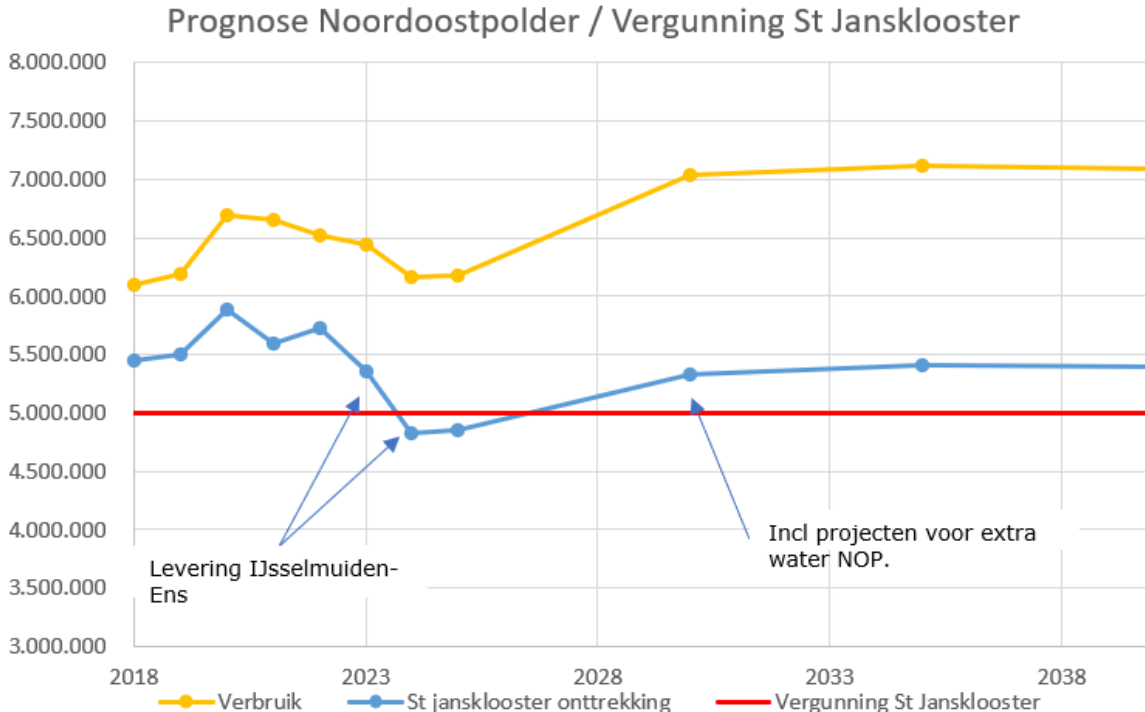

Opnieuw dreigt overschrijding wateronttrekking Sint Jansklooster

Prognose Vitens – April 2025

Conclusies:

- Zonder oplossing vanaf 2027 weer overschrijding vergunning Sint Jansklooster
- Ook met extra projecten blijft structurele overschrijding vergunning een feit

Sinds 2023 hanteert Vitens drie toetsingscriteria

Toetsingskader zakelijk

Vitens toetst vanaf 2023 nieuwe zakelijke drinkwateraanvragen op scherpere criteria in het aanvraagproces.

Vanaf 2023 maakt Vitens gebruik van een toetsingskader voor grootzakelijke drinkwateraansluitingen:

1. Zakelijke gebruikers aansporen om zuiniger en efficiënter met drinkwater in het bedrijfsproces om te gaan;
2. Geen wettelijke verplichting tot gebruik van water van drinkwaterkwaliteit, dan wordt gekeken of het bedrijf een bijdrage levert aan het bevorderen van duurzaam drinkwatergebruik of waterbesparing;
3. Is drinkwaterbeschikbaarheid aanwezig, gelet op operationele en strategische reserves om te kunnen leveren en technische mogelijkheid om aan te sluiten,

Waterbesparing

20% in 2035

gemeente
NOORDOOSTPOLDER

Watervriendelijk bouwen noodzakelijk voor de nationale bouwopgave en duurzame drinkwatervoorziening

Vitens pleit voor aanpassing van het Bouwbesluit om Watervriendelijk Bouwen wettelijk te borgen. Watervriendelijk Bouwen is het treffen van fysieke maatregelen in het ontwerp van nieuwe huizen om drinkwaterbesparing door middel van innovaties mogelijk te maken. Dit is de hard nodig voor de drinkwatervoorziening nu en in de toekomst.

Drinkwater, een eerste levensbehoefte en van maatschappelijke belang

Om een ontzettend veel te kunnen bijten veldend drinkwater leveren. In het voor Vitens is het voorwaarde om de drinkwateraanpak draagbare naar beneden te brengen.

Hiermee wordt er kwalitatief hoogwaardig drinkwater gebruikt voor verschillende niet-consumptieve doeleinden, zoals toiletontspanning, speling in huishoudelijke apparaten, de schoonmaak en in de tuin. Deze besparingen verspreiden echter geen drinkwaterverbruik voor thuis. Om dit mogelijk te maken is het noodzakelijk om de voorstellen die nu worden gebruikt watervriendelijk te bouwen. Hiermee wordt het eenvoudiger om thuis te besparen op drinkwater. Voortgezet wordt met de aanpak om de drinkwateraanpak draagbare naar beneden te brengen.

Verspreiden met de aanpak om de drinkwateraanpak draagbare naar beneden te brengen.

Neem (beschikbaarheid van) drinkwaterbronnen vanaf de start (zowel landelijk als regionaal) verspreiden met de moderne uitwerking van het principe dat water de natuurlijke omgeving draagt en van de Nationale Wet op de Waterhuishouding en het programma Klimaat adaptief bouwen en natuur inclusief bouwen.

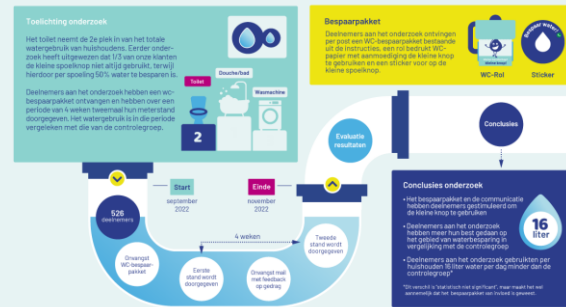
Maak water vriendelijke bouwen tot de standaard via het Bouwbesluit. Toeslagen (waars) water wordt opgevangen en hergebruikt, voor de verspreiding, doordat water een link bespaaringspotentieel op. In Vlaanderen waar de drinkwateraanpak draagbare naar beneden te brengen. Dit resulteert in 1,5 miljoen punten met een totaal van 10 miljard aan capaciteit voor regnerwater. De inhoud wordt bereikt voor drinkwater, waarvoor geen drinkwateraanpak nodig is (ook de tuin en het toilet). Dit levert een vermindering van 40% van het watergebruik per huishouden. Lees meer in de watergereguleerder.

later

water besparen met de kleine knop

Resultaat onderzoek drinkwaterbesparing huishoudens

Een groene tuin kan zonder drinkwater

Trouw

Log in

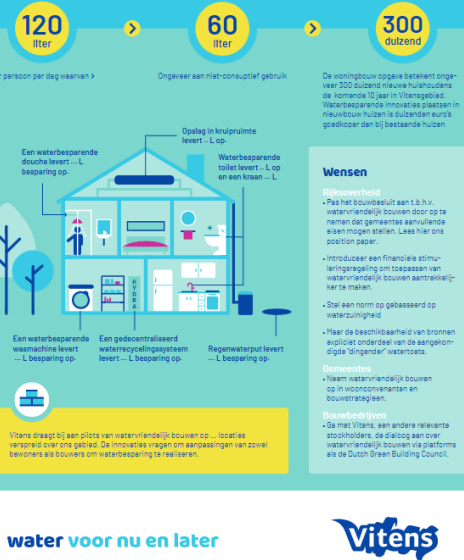
Vergroening

Vitens toetst nieuwe zakelijke klanten: wie niet zuinig is kan bij tekort op water wachten

Feiten en cijfers

watervriendelijk bouwen

is het treffen van fysieke maatregelen in nieuwbouw huizen. Zo wordt drinkwaterbesparing door middel van innovaties mogelijk.

Onderzoek naar alternatieve waterbronnen voor drinkwater

1. Hergebruik proceswater
2. Benutting laagwaardig gebruik door regenwater
3. Oppervlaktewater IJsselmeer of Ketelmeer
4. Effluent AWZI Tollebeek

gemeente
NOORDOOSTPOLDER

Onlangs uitgevoerde hydraulische analyse afvalwaterketen

gemeente
NOORDOOSTPOLDER

Wanda model van het afvalwatertransportsysteem in de gemeente Noordoostpolder

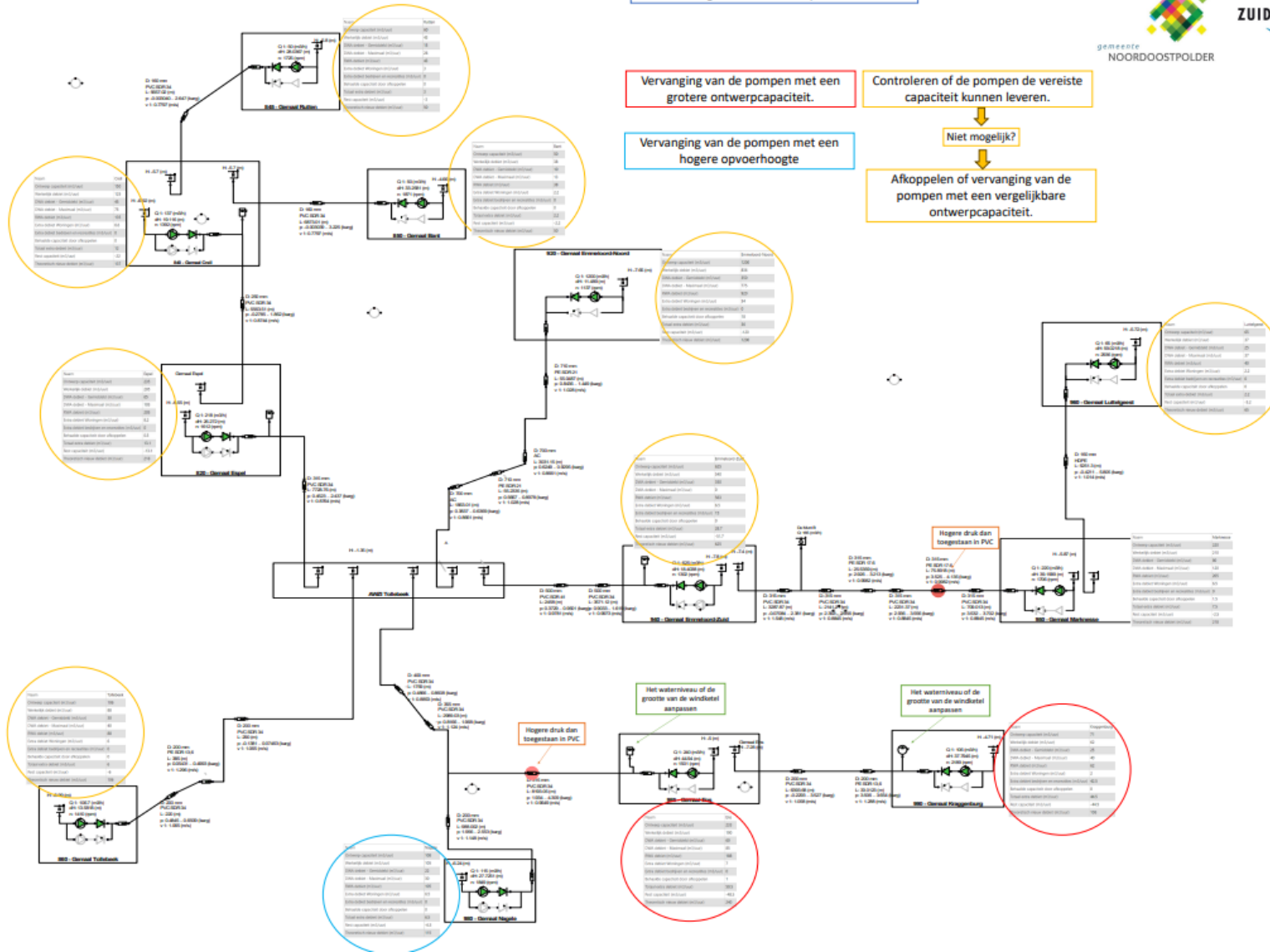
Vervanging van de pompen met een grotere ontwerpcapaciteit.

Controleren of de pompen de vereiste capaciteit kunnen leveren.

Vervanging van de pompen met een hogere opvoerhoogte

Niet mogelijk?

Afkoppelen of vervanging van de pompen met een vergelijkbare ontwerpcapaciteit.

Planning

Jaar	Omschrijving	Mijlpijlen
2025	Uitvoering geven aan PvA Eind 2025: opstellen uitvoeringsplan op basis van resultaten themagroepen	Q1: goedgekeurd PvA Hele jaar: activiteiten December: ✓ Goedgekeurd uitvoeringsplan ✓ Voortgangsrapportage
2026 en verder	Realisatie van de projecten uit uitvoeringsplan	December: ✓ Lijst met resultaten

Is realisatie op korte termijn < 2 jaar mogelijk voor het produceren en leveren van voldoende water van drinkwaterkwaliteit?

gemeente
NOORDOOSTPOLDER

Einde